

# Elu

**60** multifilmis on tegelasele hääle andnud näitleja Tiit Sukk (pildil).

Ta on üks populaarsemaid animafilmide dubleerijaid Eestis, ent saates «Hommik Anuga» selgus, et temagi peab enne filmi pääsemist katsetel käima. «Helistatakse, öeldakse: meil on uus multikas, palun tule hääleproovi,» kirjeldas Sukk, kuidas multifilmihääleks saamine käib.



**JOHNNY ROTTEN HAKKAB PIMEDAKS JÄÄMA**

Punklegend **Johnny Rotteni** (pildil) silmanägemine on poisipõlves põetud ajukelmepõletiku järel alati nõrk olnud, kuid nüüd hakkab see sootuks kaduma. Sex Pistolsi liider pihtis Briti ajalehele Sunday Times, et ei näe enam isegi suuri pealkirju lugeda ja peab laval prille kandma, et mitte üle ääre sadada. Varasemas intervjuus on 60aastane artist, tegeliku nimega John Lydon, öelnud, et kaotaks pigem kuulmise kui nägemise. «Ma näen muusikat,» kinnitas ta. Sunday Timesi usutluses tõdes punklegend, et kardab pimedaks jäämist. «See oleks kohutav kaotus.» Ent ta kavatseb esinemist jätkata. **ÕL**



AFP/SCANPIX

VAMBOLA VÄLLIK / ERR



**OOOPERILAVAL:** Hertsog d'Asnoisi rollis ooperis «Colas Breugnon» 1970ndate aastate alguses.

## MEHED EI NUTA:

Selle nimega kultusfilmis oli roll ka Kalju Karaskil. Meelde on ta sealt jäänud unetu lauljana, kes sanatooriumisaarelt ujudes põgeneda püüab.

# Kalju Karaskit hüüti Estonia tea

Kusagil 50ndate lõpul saabus Estonia teatrisse kurb aeg. Rahvast hakkas teatris käima aina vähem ning üha käegakatsutavamaks muutus oht, et järgmist palgapäeva ei pruugi enam tulla. Nii hakatigi Estoniasse uusi noori näitlejaid otsima. Üks esimestest uutest tulijatest oli Kalju Karask, kes peaaegu vägisi Draamateatrist ära toodi. Mingi ime kombel hakkaski uusi muusikalavastusi külastama rohkem inimesi ja palgafond oli päästetud. Siitpeale hüüti Kalju Karaskit aga Estonia teatri leivapätsiks.

• **URMAS VAHE**  
urmas.vahe@ohtuleht.ee

Eile oleks Estonia teatri ajaloo ilmselt kõige sametisem ja mahedam tenor Kalju Karask saanud 85aastaseks. Kahjuks peame taas mälestuspäeva pidama kalmul, sest viis aastat tagasi vaikus selle kaua-aegse estoonlase, opereti- ja ooperitenori, ent ka diplomeeritud sõnanäitleja hääle igaveseks.

«Kaljul oli tõesti selline hääle, et lähiminevikust Estonias sellist mäletada ei olegi,» ütleb **Voldemar Kuslap** (pildil). «Kalju oli lava-



eluks õnnetahe all sündinud juba poisipõlvest peale, ta tungis juba noorukina poolvägisi Rakke keskkooli lavale,» räägib samuti elupõline estoonlane Kuslap, kes jagas Kaljuga garderoobi 1964. aastast alates 30 aastat, kuni Kalju veel Eesti esindusteatris väiksemates osades kaasa löi. Ning suhtles temaga põlise mustamäelase kuni viimaste eluhetkedeni. «Viimati helistasin Kallele nädalpoolteist enne tema minekut. Eks toruski olnud kosta, et maheda tenori tervis lonkab mõlemat jalga, õhus oli pahaendelist pine-

vust. Aga siiski tuli Kalju väga äkiline minek kõigile väga ootamatult.»

Estonia majas mäletatakse juba kurioosuseks saanud lugu, mis juhtus teatri valvelauas. Valvurimamma juures üürgas raadio, mis sundis ooperirahva ennast kuulama ja arvama – kes laulab. Mitu möödakäijat oletas, et tegu on Itaalia päritolu Hollywoodi filmistaari ja tenori Mario Lanzaga. Suur oli aga spetside ja muusikaasjatundjate üllatus, kui raadiokontserdi lõpuks ütles teadustaja, et etris oli Kalju Karask, nende oma maja mees!

## Leek lahvatas sügaval

Kuslapi sõnul vedas Kaljul kohutavalt, et ta julges minna GITISesse ja sinna sissegi sai. Moskvas sõbrunes ta kiiresti oma grupivenna Jaanus Orgulasega ja kahekesi koos olid nad eriti varmad kasutama võimalust, et GITISE tudengid said sisse kõikidesse Moskva sõna- ja muusikalaval toimunud etendustele. Nad ei puhanud ühtegi õhtut, vahele ei jäetud ainsatki maailma parimat teatrit, kes juba siis Mosk-

vasse tulid. Eriti hinnatud olid mõlemale muidugi Moskva Suur Teater, mille kohta arutlesid poisid uuslavastuse järel varaste hommikutundideni.

Kalju pani aga muusikalavastustes alati tähele, kuidas moodustasid maailma absoluutsed ässad tooni, kuidas nad korraldasid oma hingamist. Kalju kosus nendel aladel eriti palju.

Ehkki Kalju õppis GITISes sõnalavastuse poolele, oli tal programmis ka hääleseade. Seda võimalust ei jätnud noormees taas kasutamata. Et Moskvas tegutsesid sellel alal ainult siniverelised, sattus ka Karask väga nooblisse seltskonda. Tema õpetajaks sai proua Roždestvenskaja, kes oli muusikamaailma hilisema suurkuju, imelapsest dirigendi Genadi Roždestvenski tädi. Ent juba viibimine selliste inimeste lähikonnas oli Eesti maapoisiile võimas motivaator ja loomulikult ka arendaja.

Koju tagasi tulles sattus draamanäitleja Kalju Karask Tallinna Draamateatrisse ja hakkas siin vaikselt purema eesti, nõukogude ja vähesel määral ka lääne klassikat. Karaski esimeseks rol-

liks draamalaval oli köster Oskar Lutsu «Kevades».

Moskvast tulnud draamanäitleja ei teadnud aga isegi, kui sügaval istub ta sees muusikateater. Loodus avas selleks loomuliku tee 1957. aastal, kui Kalju kutsuti appi kõrvalmajja Estoniasse, laulma Imre Kálmáni opereti «Bajadeer» prints Radjami. Ta tuli sinna peaaegu nagu tulekahjule, sest Eestist sellisesse rolli kedagi teist võtta polnudki.

## Ka laulmises jagati medaleid

«Uued teatrinaabrid hakanud Karaski kallal õige pea nokkima, et draamanäitleja hääle olnud Estonia jaoks ikkagi liiga karune ja parim rohi selle vastu olnuks minna papa Arderi põlvele, talle midagi ette laulda ja siis õpetus-sõnu kuulata. Karask arvanudki, et kolleegidel on tõsi taga, võtnud hõlmad vöö vahele ja läinud Eesti häälekoollituse korifee rinalle. Nagu teada, polnud aga Karask muud häälekooli saanud, kui proua Roždestvenskaja oma. See aga olnud koopia nõukogude hääleseade omast, mille kõige

ehtsamad viljad olnud Ivan Kozlovski ja Sergei Lemešev – hääled, mille järgi küünitanud kogu Nõukogude Liit. Nende kumii-ride tenor koosnenud põhimõtelistel ainult vibraatost ja muud sorti peenest hääleväarinast. Samamoodi alustanud oma ettelaulu ka Karask. Arder kuulunud seda hääleväarinat algul rahulikult, siis muutunud aina kärsitumaks, lõpuks hakanud meelt heites juba oma kiilaks muutunud pead silitama ning lõpuks kähisenud enam mitte rohkem vastu pidades, et noormees, noormees, tenor peaks ikka ka meesterahva moodi olema! Seda lugu rääkis Kalju mulle alati, kui tal vähegi vimka tuju tuli,» naerab Kuslap tänagi. Aga ometi jäi Karask Arderi juurde käima väga pikaks ajaks.

Nüüd kaevab Kuslap välja ühe mälestuskillu lapsepõlvest. «Tuleb meelde, milline oli minu esimene kokkupuude «eelajaloolise» Estoniaga. See oli kuskil maarahvamajas. Kus täpselt, et mäletagi. Teater oli kaasa toonud kogu oma raskekahurväe, parima, mis neil üldse võtta oli. Karask oli ka kindlasti pundis.